

Підсумки діяльності страхових компаній за 9 місяців 2013 року

Ринок страхових послуг залишається найбільш капіталізованим серед інших небанківських фінансових ринків. Загальна кількість страхових компаній станом на 30.09.2013 становила 411, у тому числі СК "life"¹ – 62 компанії, СК "non-life" – 349 компанії, (станом на 30.09.2012 – 448 компаній, у тому числі СК "life" – 64 компанії, СК "non-life" – 384 компанії).

У порівнянні з 9 місяцями 2012 року на 5 563,7 млн грн (35,2%) збільшився обсяг надходжень валових страхових премій, обсяг чистих страхових премій² збільшився на 1 302,0 млн грн (8,7%). Основним фактором збільшення валових страхових премій у порівнянні з 9 місяцями 2012 року стало збільшення обсягу валових страхових премій, зокрема, із добровільного майнового страхування (темпи приросту 40,4%), в т.ч. зі страхування фінансових ризиків (темпи приросту 74,8%), добровільного страхування відповідальності (темпи приросту 86,7%), страхування життя (39,8%).

Питома вага чистих страхових премій у валових страхових преміях за 9 місяців 2013 року становила 75,9%, що на 18,5 в.п. менше в порівнянні з відповідним періодом 2012 року.

Рівень валових виплат у порівнянні з аналогічним періодом 2012 року (25,2%) зменшився на 8,3 в.п. та становив 16,9%. Таке падіння відбулося за рахунок майже незмінного обсягу страхових виплат при збільшенні на 35,2% надходжень валових страхових платежів.

Обсяг чистих страхових виплат зменшився на 7,4%. У структурі зазначеного показника відбулися значні зміни в розрізі видів страхування: у порівнянні з аналогічним періодом 2012 року приріст страхових виплат відбувся за такими видами страхування: страхування життя (60,1%), медичне страхування (12,2%), при цьому зменшилися чисті страхові виплати зі страхування майна (70,2%), страхування кредитів (47,4%), страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (41,9%), страхування медичних витрат (11,4%).

Чисті страхові виплати з автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка") майже не змінилися (темпи приросту – 0,6%).

Операції вихідного перестрахування всередині країни за 9 місяців 2013 року за рахунок стрибка в обсягах перестрахових премій, збільшилися з 882,3 млн грн до 5 144,0 млн грн та істотно вплинули на динаміку основних показників діяльності страховиків.

При цьому і без того незначні частки страхових виплат всередині країни, що компенсовані перестраховиками, за 9 місяців 2013 року зменшилися на 53,9%.

¹ Скорочення: СК "Life" – страхові компанії, що здійснюють страхування життя, СК "non-Life" – страхові компанії, що здійснюють страхування видів, інших, ніж страхування життя.

² Чисті страхові премії (виплати) – розраховані як валові страхові премії (виплати) за мінусом частки страхових премій (виплат), які сплачуються перестраховикам-резидентам (компенсовані перестраховиками-резидентами).

Страхові резерви станом на 30.09.2013 зросли на 19,5% у порівнянні з аналогічною датою 2012 року, що пояснюється істотним збільшенням надходжень валових страхових платежів.

Також, у порівнянні з аналогічним періодом 2012 року зросли такі показники, як загальні активи страховиків, обсяг сплачених статутних капіталів (так, станом на 30.09.2013 їх приріст становив 25,7% та 1,4% відповідно). Разом з цим, активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування» для представлення коштів страхових резервів, зменшилися на 20,3%.

Приріст загальних активів страховиків у обсязі 25,7% у порівнянні з аналогічною датою 2012 року частково пояснюється тим, що до загального обсягу активів, у зв'язку зі змінами звітних форм для страховиків, стали включатися частки перестраховиків у страхових резервах у обсязі 2 836,3 млн грн, яка до цього не збільшувала величини активів страховиків.

Зменшення активів, визначених ст. 31 Закону України «Про страхування» для представлення коштів страхових резервів, обумовлене в першу чергу зменшенням обсягів акцій на 39,7% (з 28,4 млрд грн станом на 30.09.2012 до 17,1 млрд грн станом на 30.09.2013), які складають близько 47% зазначених активів. Також, зменшення спостерігається по таким видам активів як облігації (на 41,2%), нерухоме майно (на 3,5%), банківські вклади (депозити) в іноземній валюті (на 20,1%), грошові кошти на поточних рахунках в іноземній валюті (на 8,6%). При цьому, збільшилися активи у грошових коштах на поточних рахунках у національній валюті (на 17,6%), банківські вклади (депозити) в національній валюті (на 6,1%), цінні папери, що емітуються державою (на 5,9%), права вимоги до пере страховиків (на 108,6%), у тому числі до пере страховиків нерезидентів (на 68,8%).

У структурі всіх активів зросли обсяги державних цінних паперів з 2 282,8 млн грн до 2 418,0 млн грн), права вимоги до перестраховиків (з 1 352,3 млн грн до 2 821,5 млн грн), банківських вкладів (з 8 622,1 млн грн до 9 145,5 млн грн) та грошових коштів (з 1 819,5 млн грн до 2 138,8 млн грн).

Станом на 30.09.2013 у порівнянні з аналогічним періодом 2012 року структура активів дозволених категорій, які використовують страховики для представлення коштів страхових резервів, суттєво не змінилася.

Основні показники діяльності страхового ринку та його динаміка представлені в таблиці 1.

Основні показники діяльності страхового ринку та його динаміка

	9 місяців 2012	9 місяців 2013	Темпи приросту 9 місяців 2013/ 9 місяців 2012	
			млн грн	%
Кількість договорів страхування, укладених протягом звітного періоду, тис. одиниць				
Кількість договорів, крім договорів з обов'язкового страхування від нещасних випадків на транспорті, у тому числі:	25 336,1	30 819,3	-	21,6%
- зі страхувальниками – фізичними особами	22 086,7	26 057,2	-	18,0%
Кількість договорів з обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті	110 216,5	74 863,3	-	-32,1%
Страхова діяльність, млн грн				
Валові страхові премії	15 801,3	21 365,0	5 563,7	35,2%
Валові страхові виплати	3 982,5	3 622,1	-360,4	-9,1%
Рівень валових виплат, %	25,2%	16,9%	-	-
Чисті страхові премії	14 918,9	16 220,9	1302,0	8,7%
Чисті страхові виплати	3 837,0	3 555,0	-282,0	-7,4%
Рівень чистих виплат, %	25,7%	21,9%	-	-
Перестраховання, млн грн				
Сплачено на перестраховання, у тому числі:	1 976,3	6 490,2	4 513,9	228,4%
- перестраховикам-резидентам	882,3	5 144,0	4 261,7	483,0%
- перестраховикам-нерезидентам	1 094,0	1 346,2	252,2	23,1%
Виплати, компенсовані перестраховиками, у тому числі:	446,1	567,1	121	27,1%
- перестраховиками-резидентами	145,5	67,1	-78,4	-53,9%
- перестраховиками-нерезидентами	300,6	500,0	199,4	66,3%
Отримані страхові премії від перестраховальників-нерезидентів	208,4	266,4	58,0	27,8%
Виплати, компенсовані перестраховальникам-нерезидентам	90,0	100,0	10,0	11,1%
Страхові резерви, млн грн				
Обсяг сформованих страхових резервів	11 594,9	13 858,8	2 263,9	19,5%
- резерви зі страхування життя	3 021,6	3 669,3	647,7	21,4%
- технічні резерви	8 573,3	10 189,5	1 616,2	18,9%
Активи страховиків та статутний капітал, млн грн				
Загальні активи страховиків (згідно з формою 1 (П(С)БО 2))	52 371,6	65 804,9	13 433,3	25,7%
Активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування» для представлення коштів страхових резервів	45 808,6	36 531,9	- 9 276,7	-20,3%
Обсяг сплачених статутних капіталів	14 898,5	15 105,7	207,2	1,4%

Кількість страхових компаній

Кількість страхових компаній (СК) станом на 30.09.2013 становила 411, з яких 62 СК зі страхування життя (СК "Life") та 349 СК, що здійснювали страхування, інше, ніж страхування життя (СК "non-Life"). За січень – вересень 2013 року в порівнянні з аналогічним періодом 2012 року кількість страхових компаній зменшилась на 37 СК.

Таблиця 2

Кількість страхових компаній

Кількість страхових компаній	на кінець року			на кінець кварталу	
	2010	2011	2012	III кв. 2012	III кв. 2013
Загальна кількість	456	442	414	448	411
в т.ч. СК "non-Life"	389	378	352	384	349
в т.ч. СК "Life"	67	64	62	64	62

Страхові премії

Валові страхові премії, отримані страховиками при страхуванні та перестраховуванні ризиків від страхувальників та перестраховальників за 9 місяців 2013 року, становили **21 365,0 млн грн**, з них:

7 421,9 млн грн (34,7%) – що надійшли від фізичних осіб;

13 943,1 млн грн (65,3%) – що надійшли від юридичних осіб.

За 9 місяців 2012 року загальна (валова) сума страхових премій, отриманих страховиками, становила **15 801,3 млн грн**, з них:

6 443,6 млн грн (40,7%) – що надійшли від фізичних осіб;

8 357,7 млн грн (52,8%) – що надійшли від юридичних осіб.

За 9 місяців 2013 року сума отриманих страховиками валових премій з видів страхування, інших, ніж страхування життя становила **19 661,1 млн грн** (або 92,0% від загальної суми страхових премій), а зі страхування життя – **1 703,9 млн грн** (або 8,0% від загальної суми страхових премій).

Чисті страхові премії за 9 місяців 2013 року становили **16 220,9 млн грн**, що складає 75,9% від валових страхових премій. Чисті страхові премії за 9 місяців 2012 року становили 14 918,9 млн грн, або 94,4% від валових страхових премій.

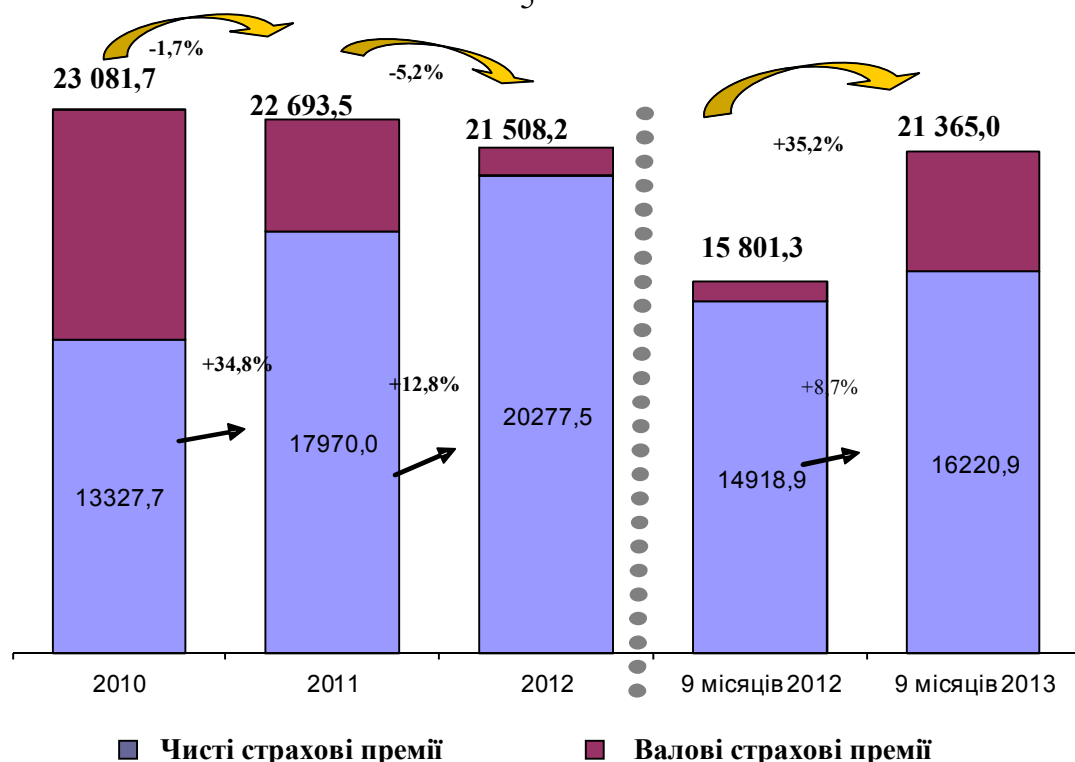

Рис. 1. Динаміка страхових премій за 2010 – 2012 рр., 9 місяців 2012 – 2013 рр. (млн грн)

Так, обсяги валових страхових премій за 9 місяців 2013 року збільшились порівняно з 9 місяцями 2012 року на 35,2%, при цьому чисті страхові премії збільшились на 8,7%.

Концентрація страхового ринку за надходженнями валових страхових премій станом на 30.09.2013 представлена в таблиці 3.

Таблиця 3

Концентрація страхового ринку за 9 місяців 2013 року

Перші (Тор)	страхування "Life"		страхування "non-Life"		
	Надходження премій (млн грн)	Частка на ринку, %	Надходження премій (млн грн)	Частка на ринку, %	Кількість СК, які більше 50% страхових премій отримали від перестраховувальників
Тор 3	869,4	51,0	3 009,1	15,3	1
Тор 10	1 545,9	90,7	6 565,8	33,4	2
Тор 20	1 672,6	98,2	10 242,1	52,1	5
Тор 50	1 703,9	100,0	15 467,7	78,7	8
Тор 100	х	х	18 220,1	93,3	12
Тор 200	х	х	19 530,7	99,3	15
Всього по ринку	1 703,9	100,0	19 661,1	100,0	21

Отже, незважаючи на значну кількість компаній, фактично на страховому ринку основну частку валових страхових премій – 99,43 – акумулюють 200 СК "non-Life" (57,3% всіх СК "non-Life") та 98,2% – 20 СК "Life" (32,3% всіх СК "Life").

Страхові премії за видами страхування за 9 місяців 2012 – 2013 рр. (обсяги, структура та темпи приросту) наведено в таблиці 4 та на рис. 2, 3, 4.

Страхові премії за видами страхування за 9 місяців 2012 – 2013 рр. (обсяги, структура та темпи приросту)

Види страхування	Страхові премії, млн грн				Структура страхових премій				Темпи приросту страхових премій	
	Валові		Чисті		Структура валових страхових премій		Структура чистих страхових премій		валових премій	чистих премій
	9 місяців 2012	9 місяців 2013	9 місяців 2012	9 місяців 2013	9 місяців 2012	9 місяців 2013	9 місяців 2012	9 місяців 2013	9 місяців 2013 / 9 місяців 2012	9 місяців 2013 / 9 місяців 2012
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховання життя	1 219,1	1 703,9	1 219,1	1 703,7	7,7%	8,0%	8,2%	10,5%	39,8%	39,8%
Види страхування, інші, ніж страхування життя, у тому числі:	14 582,0	19 661,1	13 699,8	14 517,2	92,3%	92,0%	91,8%	89,5%	34,8%	6,0%
Добровільне особисте страхування	2 002,9	2 624,1	1 927,2	2 206,7	12,7%	12,3%	12,9%	13,6%	31,0%	14,5%
Добровільне майнове страхування	9 085,0	12 755,3	8 416,6	8 839,9	57,5%	59,7%	56,4%	54,5%	40,4%	5,0%
- в тому числі страхування фінансових ризиків	1 602,3	2 801,6	1 478,5	1 844,5	10,1%	13,1%	9,9%	11,4%	74,8%	24,8%
Добровільне страхування відповідальності	793,8	1 481,8	744,7	862,0	5,0%	6,9%	5,0%	5,3%	86,7%	15,8%
Недержавне обов'язкове страхування	2 700,3	2 799,9	2 611,2	2 608,6	17,1%	13,1%	17,5%	16,1%	3,7%	-0,1%
- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	2 111,0	2 245	2 070,7	2 105,2	13,4%	10,5%	13,9%	13,0%	6,3%	1,7%
Державне обов'язкове страхування	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ВСЬОГО (всі види страхування)	15 801,2	21 365,0	14 918,9	16 220,9	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	35,2%	8,7%

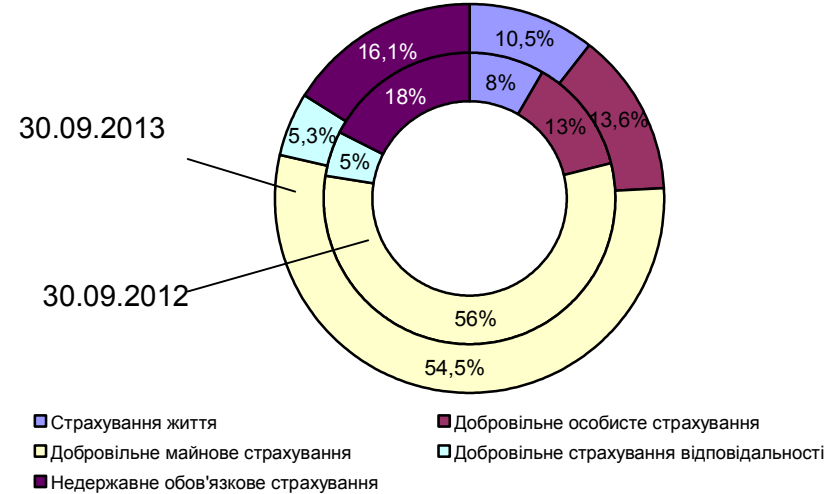
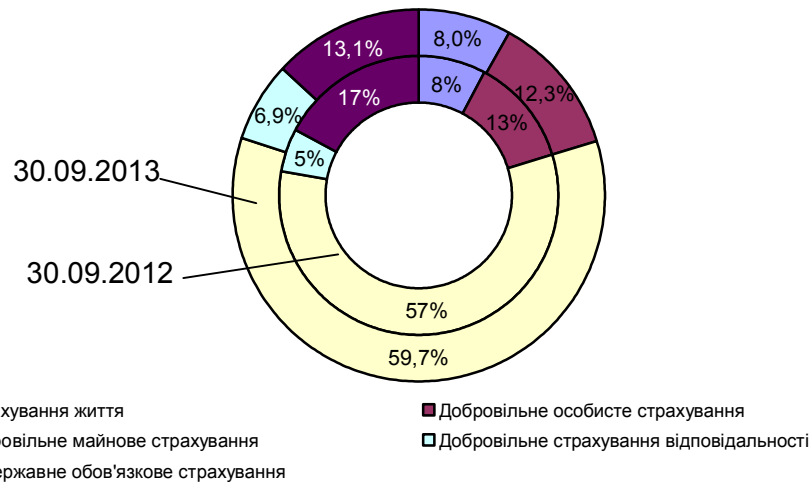

Рис. 2. Структура валових страхових премій станом на 30.09.2012 та 30.09.2013

Рис. 3. Структура чистих страхових премій станом на 30.09.2012 та 30.09.2013

Структура валових та чистих страхових премій за 9 місяців 2012-2013 рр. представлена в таблиці 5.

Таблиця 5

Структура чистих страхових премій за 9 місяців 2012-2013 рр.

Види страхування	9 міс. 2012	9 міс. 2013	Темпи приросту 9 міс. 2013/ 9 міс. 2012	
	млн грн	млн грн	млн грн	%
Автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка")	4 480,8	4 541,5	60,7	1,4
Страхування майна	1 975,0	1 920,3	-54,7	-2,8
Страхування від вогневих ризиків	1 344,1	1 280,1	-64,0	-4,8
Страхування фінансових ризиків	1 478,5	1 844,5	366,0	24,8
Страхування життя	1 219,1	1 703,7	484,6	39,8
Медичне страхування	930,5	1 031,8	101,3	10,9
Страхування вантажів та багажу	693,7	736,9	43,2	6,2
Страхування відповідальності перед третіми особами	668,4	790,1	121,7	18,2
Страхування від нещасних випадків	517,6	644,6	127,0	24,5
Страхування кредитів	406,6	541,7	135,1	33,2
Страхування медичних витрат	248,9	255,0	6,1	2,5
Страхування від нещасних випадків на транспорті	116,3	118,9	2,6	2,2
Інші види страхування	839,5	811,8	-27,7	-3,3
Всього	14 918,9	16 220,9	1302,0	8,7

Найбільший приріст чистих страхових премій за 9 місяців 2013 року в порівнянні з аналогічним періодом 2012 року мав місце за такими видами страхування, як страхування життя (+39,8%), страхування кредитів (+33,2%), страхування фінансових ризиків (+24,8%), страхування від нещасних ризиків (+24,5%), страхування відповідальності перед третіми особами (+18,2%). При цьому, в одному із системоутворюючих видів страхування – автострахуванні – спостерігається один із мінімальних темпів приросту чистих страхових платежів – 1,4%.

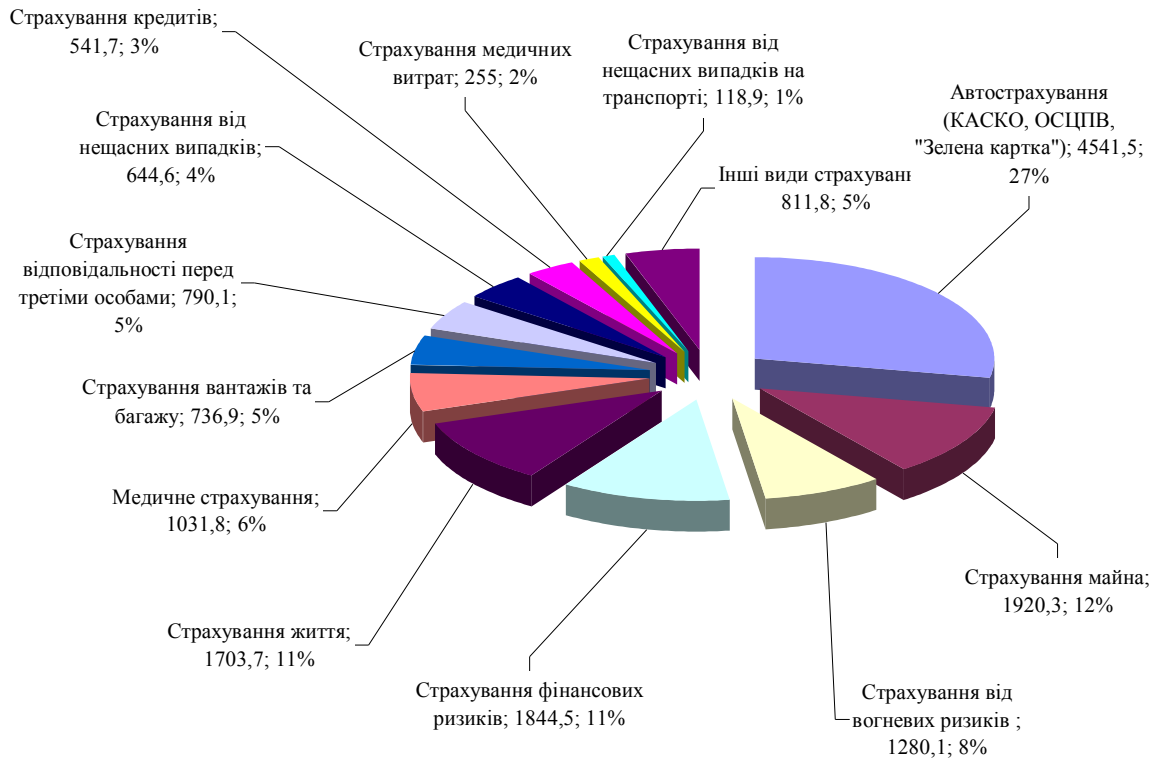

Рис. 4. Структура чистих страхових премій за видами страхування станом на 30.09.2013 (млн грн)

У структурі страхових премій за мінусом частки страхових премій, сплачених перестраховикам-резидентам, за видами страхування станом на 30.09.2013 найбільша питома вага належить таким видам страхування, як: автостраховання (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») – 4 541,5 млн грн (або 27%) (станом на 30.09.2012 даний показник становив 4 480,8 млн грн (або 30%)); страхування майна 1 920,3 млн грн (12%) (станом на 30.09.2012 даний показник становив 1 975,0 млн грн (або 13%)); страхування життя – 1 703,7 млн грн (або 11%) (станом на 30.09.2012 – 1 219,1 млн грн (або 8%)); страхування фінансових ризиків – 1 844,5 млн грн (або 11%) (станом на 30.09.2012 – 1 478,5 млн грн (або 10%)); страхування від вогневих ризиків – 1280,1 млн грн (або 8%) (станом на 30.09.2012 – 1 344,1 млн грн (або 9%)), медичне страхування – 1 031,8 млн грн (або 6%) (станом на 30.09.2012 – 930,5 млн грн (або 6%)).

Страхові виплати/відшкодування

Розмір валових страхових виплат за 9 місяців 2013 року становив **3 622,1 млн грн**, у тому числі з видів страхування, інших, ніж страхування життя – **3 530,7 млн грн** (або 97,5%), зі страхування життя – **91,4 млн грн** (або 2,5%).

Обсяг **чистих страхових виплат** за 9 місяців 2013 року становив **3 555,0 млн грн** та зменшився порівняно з аналогічним періодом 2012 року на 7,4%.

Обсяги валових та чистих страхових виплат за 9 місяців 2013 року зменшились в порівнянні з відповідним періодом 2012 року (див. рис. 5).

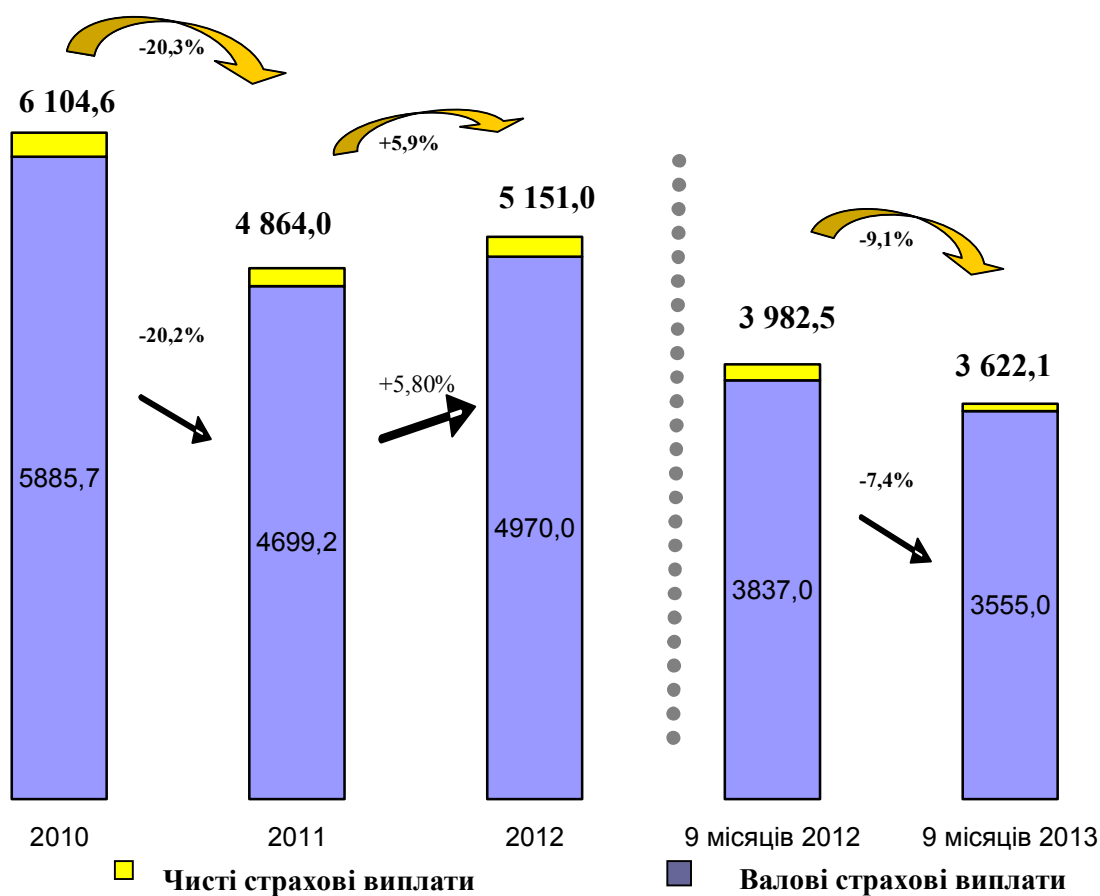

Рис. 5. Динаміка страхових виплат за 2010 – 2012, 9 місяців 2012 – 2013 рр.
(млн грн)

Так, валові страхові виплати за 9 місяців 2013 року зменшились на 9,1% порівняно з відповідним періодом 2012 року (до 3 622,1 млн грн), чисті страхові виплати зменшились на 7,4% і становили 3 555,0 млн гривень. Збільшення страхових виплат може розглядатися як позитивна ознака.

Страхові виплати в розрізі видів страхування за 9 місяців 2012 – 2013 рр. (обсяги, структура та темпи приросту) наведено в таблиці 6 та на рис. 6, 7, 8.

Страхові виплати за видами страхування за 9 місяців 2012 – 2013 рр. (обсяги, структура та темпи приросту)

Види страхування	Страхові виплати, млн грн				Структура страхових виплат				Темпи приросту страхових виплат	
	Валові		Чисті		Структура валових виплат		Структура чистих виплат		Валових виплат	Чистих виплат
	9 місяців 2012	9 місяців 2013	9 місяців 2012	9 місяців 2013	9 місяців 2012	9 місяців 2013	9 місяців 2012	9 місяців 2013	9 місяців 2012/ 9 місяців 2011	9 місяців 2012/ 9 місяців 2011
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховання життя	57,1	91,4	57,1	91,4	1,4%	2,5%	1,5%	2,6%	60,1%	60,1%
Види страхування, інші, ніж страхування життя, у тому числі:	3 925,4	3 530,7	3 779,5	3 463,6	98,6%	97,5%	98,5%	97,4%	-10,1%	-8,4%
Добровільне особисте страхування	805,9	912,2	805,6	911,0	20,2%	25,2%	21,0%	25,6%	13,2%	13,1%
Добровільне майнове страхування - в тому числі страхування фінансових ризиків	2 280,6	1 729,7	2 136,6	1 674,0	57,3%	47,8%	55,7%	47,1%	-24,2%	-21,7%
Добровільне страхування відповідальності	505,5	315,8	394,3	285,8	12,7%	8,7%	10,3%	8,0%	-37,5%	-27,5%
Недержавне обов'язкове страхування	35,7	26,2	35,5	26,0	0,9%	0,7%	0,9%	0,7%	-26,6%	-26,8%
Недержавне обов'язкове страхування - в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	802,8	862,5	801,8	852,5	20,2%	23,8%	20,9%	24,0%	7,4%	6,3
Державне обов'язкове страхування	794,3	784,3	793,3	775,3	19,9%	21,7%	20,7%	21,8%	-1,3%	-2,3%
Державне обов'язкове страхування	0,4	0,1	0,4	0,1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-75,0%	-75,0%
ВСЬОГО (всі види страхування)	3 982,5	3 622,1	3 837,0	3 555,0	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	-9,1%	-7,4%

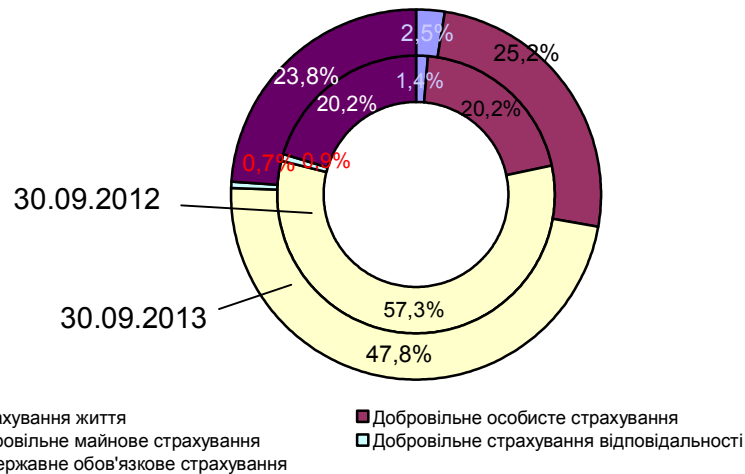

Рис. 6. Структура валових страхових виплат станом на 30.09.2012 та 30.09.2013

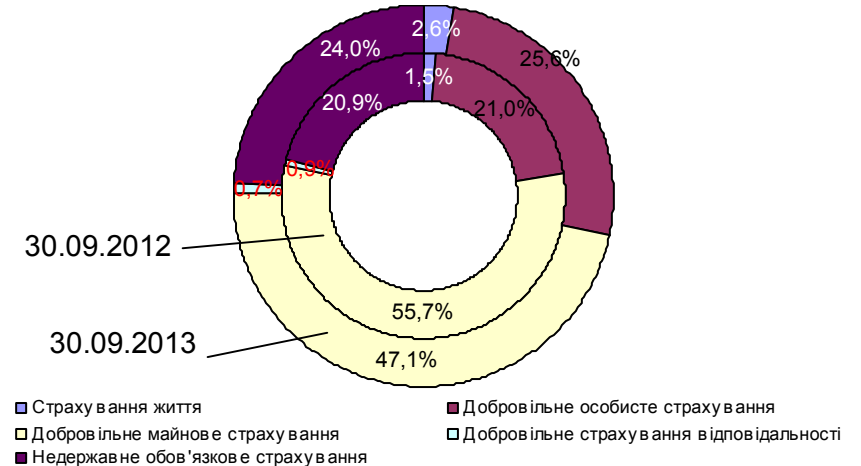

Рис. 7. Структура чистих страхових виплат станом на 30.09.2012 та 30.09.2013

Динаміка чистих страхових виплат за 9 місяців 2012-2013 рр. представлена в таблиці 7.

Таблиця 7

Динаміка чистих страхових виплат за основними видами страхування за 9 місяців 2012-2013 рр.

Види страхування	9 місяців 2012	9 місяців 2013	Темпи приросту 9 місяців 2013/ 9 місяців 2012	
	млн грн	млн грн	млн грн	%
Автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка")	1 871,4	1 883,6	12,2	0,6
Страхування фінансових ризиків	394,3	285,8	-108,5	-27,5
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	653,1	732,8	79,7	12,2
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	104,4	60,6	-43,8	-41,9
Страхування майна	358,3	106,9	-251,4	-70,2
Страхування медичних витрат	86,7	76,8	-9,9	-11,4
Страхування життя	57,1	91,4	34,3	60,1
Страхування кредитів	116,8	61,4	-55,4	-47,4
Інші види страхування	194,9	255,7	60,8	31,2
Всього	3 837,0	3 555,0	-282,0	-7,4

Істотне зменшення за 9 місяців 2013 року обсягів чистих страхових виплат мало місце у більшості основних видах страхування, водночас, зросли виплати у сегменті страхування життя (+60,1%) та зросли виплати у сегменті медичного страхування (безперервне страхування здоров'я) (+12,2%).

Структуру страхових виплат (відшкодувань) за мінусом частки страхових виплат, компенсованих перестраховиками-резидентами, за видами страхування за 9 місяців 2013 року зображено на рис. 8.

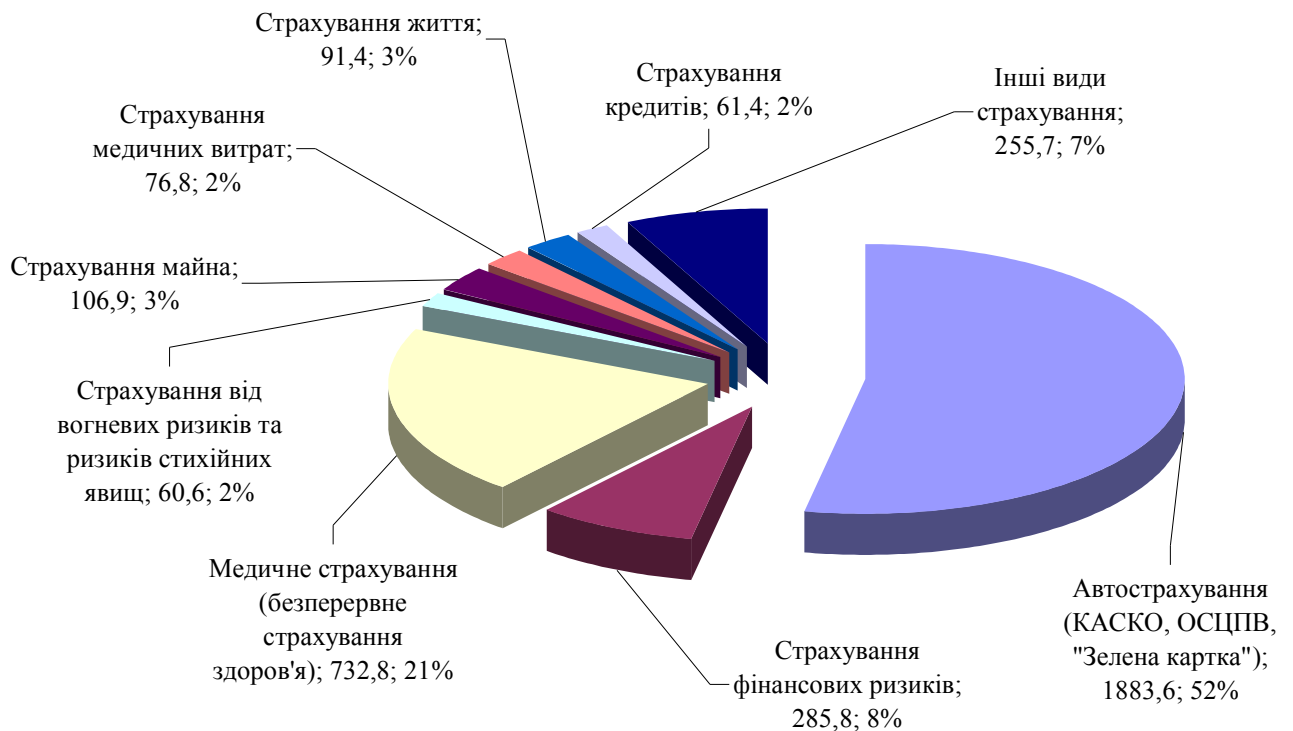

Рис. 8. Структура чистих страхових виплат за видами страхування станом на 30.09.2013 (млн грн)

У структурі чистих страхових виплат станом на 30.09.2013 найбільша питома вага страхових виплат припадає на такі види страхування, як: автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») – 1 883,6 млн грн (або 52%) (станом на 30.09.2012 даний показник становив 1 871,4 млн грн (або 50%)); частка медичного страхування (безперервне страхування здоров'я) становить 732,8 млн грн (або 21%) (станом на 30.09.2012 – 653,1 млн грн (або 17%)); страхування фінансових ризиків – 285,8 млн грн (або 8%) (станом на 30.09.2012 – 394,3 млн грн (або 10%)).

Рівень страхових виплат за видами страхування

Рівень валових страхових виплат (відношення валових страхових виплат до валових страхових премій) станом на 30.09.2013 становив 16,9% (таблиця 8). Високий рівень валових страхових виплат (більше 20%) спостерігався за такими видами страхування: добровільне особисте страхування – 34,8% (станом на 30.09.2012 – 40,2%), недержавне обов'язкове страхування – 30,8% (станом на 30.09.2012 – 29,7%), в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів – 34,9% (станом на 30.09.2012 – 37,6%).

Таблиця 8

Рівень страхових виплат за видами страхування

Види страхування	Рівень страхових виплат			
	валових виплат		чистих виплат	
	Станом на 30.09.2012	Станом на 30.09.2013	Станом на 30.09.2012	Станом на 30.09.2013
1	2	3	4	5
Страхування життя	4,7%	5,4%	4,7%	5,4%
Види страхування, інші, ніж страхування життя, у тому числі:	26,9%	18,0%	27,6%	23,9%
Добровільне особисте страхування	40,2%	34,8%	41,8%	41,3%
Добровільне майнове страхування	25,1%	13,6%	25,4%	18,9%
<i>- в тому числі страхування фінансових ризиків</i>	<i>31,5%</i>	<i>11,9%</i>	<i>26,7%</i>	<i>15,5%</i>
Добровільне страхування відповідальності	4,5%	1,8%	4,8%	3,0%
Недержавне обов'язкове страхування	29,7%	30,8%	30,7%	32,7%
<i>- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів</i>	<i>37,6%</i>	<i>34,9%</i>	<i>38,3%</i>	<i>36,8%</i>
Державне обов'язкове страхування	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ВСЬОГО (всі види страхування)	25,2%	17,0%	25,7%	21,9%

Рівень чистих страхових виплат (відношення чистих страхових виплат до чистих страхових премій) станом на 30.09.2013 становив 21,9% (станом на 30.09.2012 – 25,7%). Високий рівень чистих страхових виплат станом на 30.09.2013 спостерігався за видами добровільного особистого страхування – 41,3% та з недержавного обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів – 36,8%.

Рівень чистих страхових виплат та чисті страхові виплати за видами страхування за 9 місяців 2013 року в порівнянні з відповідним періодом 2012 року наведено в таблиці 9.

Таблиця 9

Рівень чистих страхових виплат та чисті страхові виплати за видами страхування за 9 місяців 2012–2013 рр.

Види страхування	Чисті страхові виплати		Рівень чистих страхових виплат	
	9 місяців 2012 (млн грн)	9 місяців 2013 (млн грн)	Станом на 30.09.2012 (%)	Станом на 30.09.2013 (%)
1	2	3	4	5
Страхування наземного транспорту ("КАСКО")	1 078,1	1 108,3	44,7	45,5
Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів (ОСЦПВ)	729,4	713,2	40,1	38,8
Страхування фінансових ризиків	394,3	285,8	26,7	15,5
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	653,1	732,8	70,2	71,0
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	104,4	60,6	7,8	4,7
Страхування медичних витрат	86,7	76,8	34,8	30,1
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за додатковими договорами) "Зелена картка"	63,9	62,1	25,3	23,4
Страхування здоров'я на випадок хвороби	27,1	46,9	11,8	17,0
Страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	116,8	61,4	28,7	11,3
Добровільне страхування цивільно-правової відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	12,9	15,5	19,2	23,0
Інші види страхування	570,5	391,6	9,9	6,1

Так, рівень чистих страхових виплат із страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту) станом на 30.09.2013 зменшився на 17,4 в. п. до рівня 11,3%; рівень чистих страхових виплат із страхування фінансових ризиків станом на 30.09.2013 зменшився на 11,2 в. п. до рівня 15,5%; рівень чистих страхових виплат із страхування здоров'я на випадок хвороби станом на 30.09.2013 збільшився на 5,2 в.п. у порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2012.

Страховання фізичних осіб

Від страховальників-фізичних осіб за 9 місяців 2013 року надійшло **7 421,9 млн грн** валових страхових премій, що на 15,2% більше, ніж за аналогічний період 2012 року.

Структура валових страхових премій, які надійшли від фізичних осіб за 9 місяців 2013 року:

5 817,4 млн грн – за видами страхування, іншими, ніж страхування життя (на 9,4% більше, ніж за аналогічний період 2012 року);

1 604,5 млн грн – за видом страхування життя (на 43,9% більше, ніж за аналогічний період 2012 року).

Страхові виплати страховальникам-фізичним особам за 9 місяців 2013 року становили **1 899,4 млн грн** (52,4% від загальних валових виплат), що на 10,3% більше, ніж за відповідний період 2012 року.

Рівень страхових виплат фізичним особам (відношення страхових виплат до страхових премій) станом на 30.09.2013 становив 25,6%, що на 1,1 в. п. менше, ніж станом на 30.09.2012 (див. рис. 9).

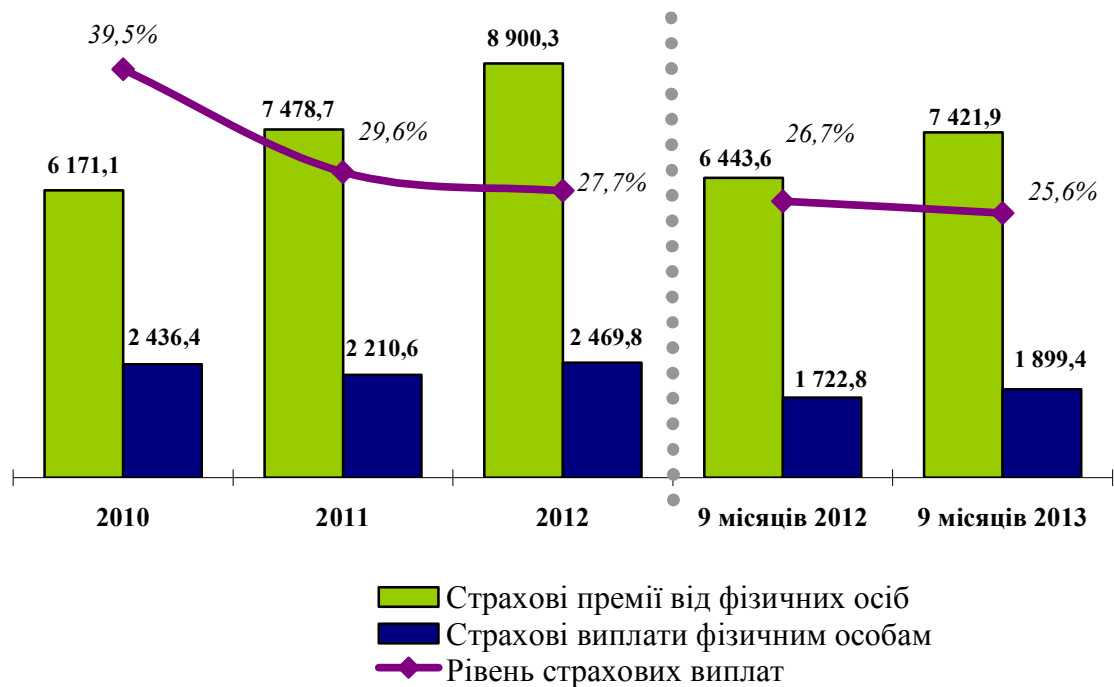

Рис. 9. Динаміка страхових платежів, виплат та рівня страхових виплат у секторі страхування фізичних осіб за 2010 – 2012 рр., 9 місяців 2013 р. (млн грн)

Структура страхових платежів та страхових виплат при страхуванні фізичних осіб станом на 30.09.2013 має такий вигляд:

– від страхування наземного транспорту (КАСКО) надійшло **1 719,4 млн грн** (або **23,2%** всіх страхових премій від громадян), що на 56,9 млн грн (або на 3,4%) більше в порівнянні з відповідною датою 2012 року; **20,7%** всіх страхових премій від громадян становили премії від страхування цивільно-

правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – **1 539,0 млн грн**, що на 20,3 млн грн (або на 1,3%) більше в порівнянні з відповідною датою 2012 року; від страхування життя надійшло **1 604,5 млн грн** (або **21,6%** всіх страхових премій від громадян), що на 489,4 млн грн (або на 43,9%) більше в порівнянні з відповідною датою 2012 року; від медичного страхування (безперервне страхування здоров'я) – **523,9 млн грн** (або **7,1%** всіх страхових премій від громадян), що на 69,0 млн грн (або на 15,2%) більше в порівнянні з відповідною датою 2012 року; від страхування від нещасних випадків – **600,3 млн грн** (або **8,1%** всіх страхових премій від громадян), що на 141,5 млн грн (або на 30,8%) більше в порівнянні з відповідною датою 2012 року;

– основна частина страхових виплат (**37,9%**) здійснена за договорами страхування наземного транспорту (КАСКО) – **719,3 млн грн**, що на 36,9 млн грн (або на 5,4%) більше в порівнянні з відповідною датою 2012 року; **27,6%** страхових виплат здійснено за договорами страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) і становить **524,7 млн грн**, що на 10,3 млн грн (або на 1,9%) менше в порівнянні з відповідною датою 2012 року; за медичним страхуванням фізичним особам було виплачено **387,3 млн грн** (або **20,4%** від загального розміру страхових виплат/відшкодувань страхувальникам-фізичним особам), що на 144,5 млн грн (або на **59,5%**) більше в порівнянні з відповідною датою 2012 року.

Рівень страхових виплат за договорами страхування наземного транспорту (КАСКО), укладеними зі страхувальниками – фізичними особами, станом на 30.09.2013 становив 41,8%, за договорами страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – 34,1%, за медичним страхуванням – 73,9%.

Кількість укладених договорів страхування з фізичними особами за підсумками 9 місяців 2013 року зазнала, зокрема, таких змін:

– кількість укладених договорів добровільного страхування майна збільшилася на 163,4 тис. одиниць (до 2 214,1 тис. одиниць) у порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2012;

– кількість укладених договорів обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті зменшилася на 37 554,2 тис. одиниць (до 69 179,3 тис. одиниць) у порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2012;

– кількість укладених договорів страхування життя збільшилась на 68,6 тис. одиниць (до 262,7 тис. одиниць) у порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2012;

– кількість укладених договорів страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ збільшилася на 65,7 тис. одиниць (до 1 858,1 тис. одиниць) у порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2012.

За результатами 9 місяців 2013 року продовжується тенденція щодо збільшення обсягу страхових виплат фізичним особам.

Основні показники автостраховання

Динаміка основних показників страхування автотранспорту – страхування наземного транспорту (КАСКО), страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) та страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (за додатковими договорами) "Зелена картка" – наведена в таблиці 10.

Таблиця 10

Динаміка основних показників автостраховання за 9 місяців 2012–2013 рр.

Показник Вид страхування	Валові страхові премії, млн грн		Валові страхові виплати, млн грн		Рівень валових страхових виплат, %		Темпи приросту, %	
	9 місяців 2012	9 місяців 2013	9 місяців 2012	9 місяців 2013	станом на 30.09.12	станом на 30.09.13	валові страхові премії	валові страхові виплати
							9 місяців 2013/ 9 місяців 2012	
Страхування наземного транспорту (КАСКО)	2 615,5	2 796,2	1 104,5	1 132,9	42,2	40,5	6,9	2,6
Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ)	1 852,1	1 910,0	729,5	713,3	39,4	37,3	3,1	-2,2
Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (за додатковими договорами) "Зелена картка"	258,8	335,0	64,9	71,0	25,1	21,2	29,4	9,4
Всього	4 726,4	5 041,2	1 898,9	1 917,2	40,2	38,0	6,7	1,0

Згідно з даними таблиці 10, за 9 місяців 2013 року обсяг валових страхових премій з автостраховання (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка»), у порівнянні з аналогічним періодом 2012 року, зріс на 6,7%, обсяг валових страхових виплат збільшився на 1%. При цьому, частка валових страхових премій та валових страхових виплат страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) в автострахованні становить 37,9% та 37,2% відповідно.

Структура валових страхових платежів та валових страхових виплат у секторі автостраховання представлена на рисунках 10, 11.

Надходження валових страхових премій при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) за 9 місяців 2013 року збільшилось на **6,9%** у порівнянні з аналогічним періодом 2012 року і становило **2 796,2 млн грн**, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) обсяг валових страхових премій збільшився на **3,1%** і становив **1 910,0 млн гривень**.

Рис. 10. Структура страхових платежів у секторі автострахування станом на 30.09.2012 та 30.09.2013

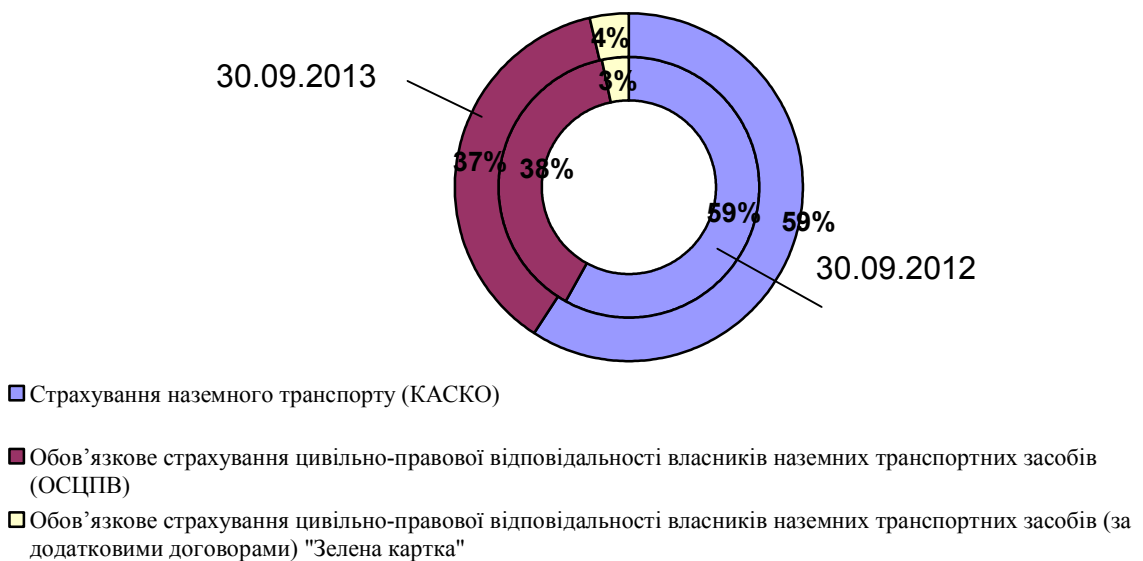

Рис. 11. Структура страхових виплат у секторі автострахування станом на 30.09.2012 та 30.09.2013

За 9 місяців 2013 року на 389,3 тис. одиниць (або на 6,2%) збільшилася кількість укладених договорів страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – до 6 705,3 тис. одиниць.

Обсяг валових страхових виплат при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) за 9 місяців 2013 року становив **1 132,9 млн грн**, що на **2,6%** більше, ніж за аналогічний період 2012 року; обсяг валових страхових виплат при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних

транспортних засобів (ОСЦПВ) становив **713,3 млн грн**, що на **2,2%** менше, ніж за аналогічний період 2012 року.

Рівень валових страхових виплат зі страхування наземного транспорту (КАСКО) станом на 30.09.2013 становив 40,5 (станом на 30.09.2012 – 42,2%), при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – 37,3% (станом на 30.09.2012 – 39,4%).

За підсумками 9 місяців 2013 року:

– при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) обсяг чистих страхових премій становив **2 436,2 млн грн**, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – **1 840,2 млн грн**;

– при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) обсяг чистих страхових виплат становив **1 108,3 млн грн**, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) – **713,2 млн грн**

Страхування життя

Валові страхові платежі (премії, внески) при страхуванні життя за 9 місяців 2013 року становили **1 703,9 млн грн**, що на **39,8%** більше, ніж за 9 місяців 2012 року (9 місяців 2012 року – 1 219,1 млн грн).

Структура валових надходжень страхових платежів (премій, внесків) за 9 місяців 2013 року:

1 604,5 млн грн (або 94,2%) – що надійшли від фізичних осіб;

99,4 млн грн (або 5,8%) – що надійшли від юридичних осіб.

За 9 місяців 2013 року на 26,8% збільшилася кількість застрахованих фізичних осіб (1 335 339 застрахованих фізичних осіб у порівнянні з 1 052 726 застрахованими фізичними особами протягом 9 місяців 2012 року). Станом на 30.09.2013 застраховано 4 483 180 фізичних осіб.

Обсяг валових страхових виплат із страхування життя за 9 місяців 2013 року становив **91,4 млн грн¹**, що на 60,0% більше в порівнянні з відповідним періодом 2012 року.

Структура валових страхових премій та виплат із страхування життя зображена на рисунках 12 та 13.

¹ Включаючи страхові виплати у вигляді анuitетів.

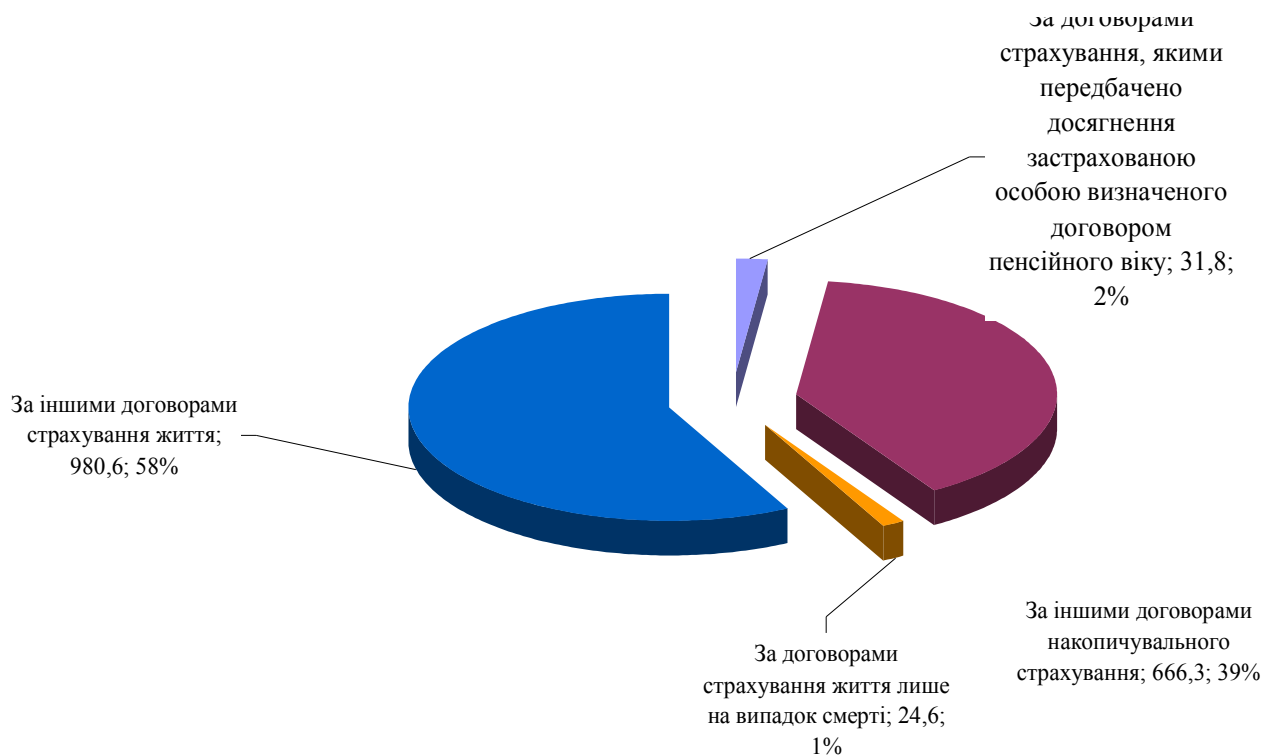

Рис 12. Структура валових страхових премій із страхування життя станом на 30.09.2013 (млн грн)

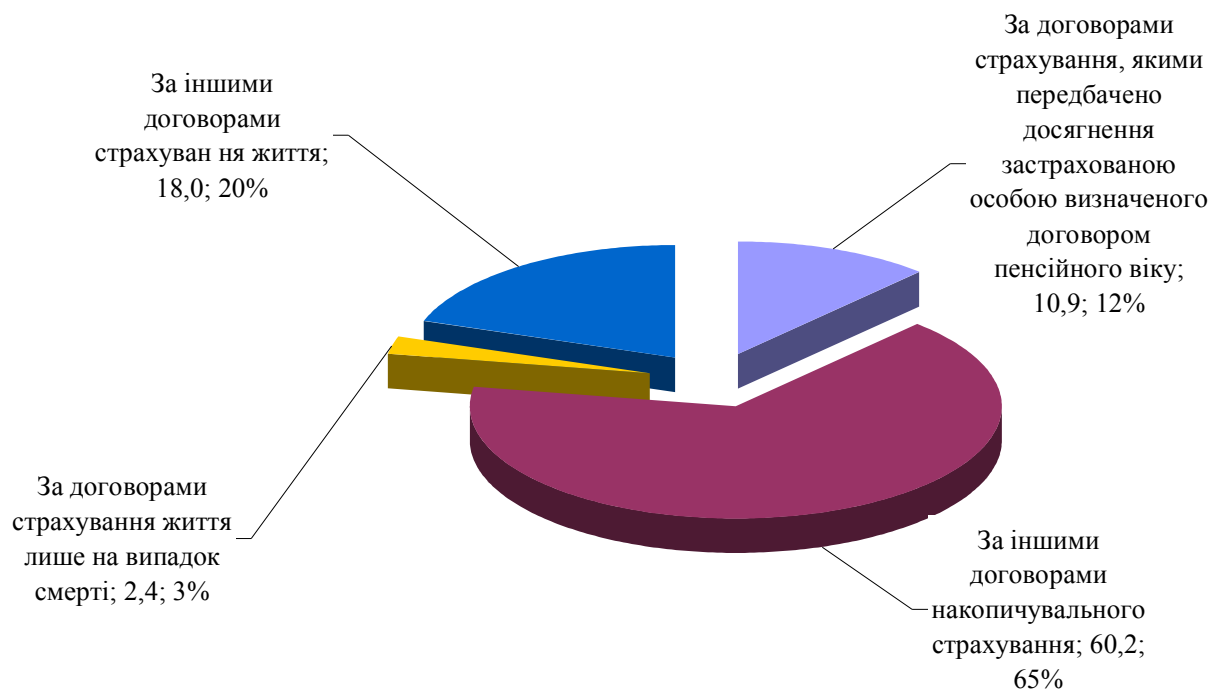

Рис 13. Структура валових страхових виплат із страхування життя станом на 30.09.2013 (млн грн)

Обсяги надходжень валових страхових платежів та валових страхових виплат за 2010 – 2012 рр., 9 місяців 2013 р. зображено на рис. 14.

Рис. 14. Динаміка страхових премій та страхових виплат із страхування життя за 2010 – 2012 рр., 9 місяців 2013 р. (млн грн)

За 9 місяців 2013 року величина зміни резервів із страхування життя становила 450,9 млн грн (таблиця 11).

Таблиця 11

Зміна резервів із страхування життя за 9 місяців 2012–2013 рр.

Показники	9 місяців 2011, млн грн	9 місяців 2013, млн грн	Темпи приросту, %
Величина зміни резервів із страхування життя, у тому числі, яка відповідає:	360,1	450,9	25,2
інвестиційним доходам, що застосовуються для розрахунку страхових тарифів;	66,2	79,8	20,5
індексації розмірів страхових сум та (або) страхових виплат за офіційним індексом інфляції;	25,0	33,7	34,8
частині інвестиційного доходу від розміщення коштів резервів із страхування життя, що залишилась після передбачених статтею 9 Закону України “Про страхування” обов'язкових відрахувань в математичні резерви та вирахувань витрат страховика на ведення справи;	51,7	108,6	110,1
загальному обсягу збільшення розмірів страхових сум та (або) страхових виплат (бонусів), які визначено за іншими фінансовими результатами діяльності згідно з договорами страхування, що передбачають участь страховальника у інвестиційному доході страховика;	7,8	8,0	2,6
величині зміни розмірів страхових сум та (або) страхових виплат за договорами страхування, грошові зобов'язання за якими визначено у вільноконвертованій валюті або розрахункових величинах.	0,6	0,6	0,0

Перестраховування

За договорами перестраховування ризиків за 9 місяців 2013 року українські страховики (цеденти, перестраховувальники) сплатили часток страхових премій **6 490,2 млн грн** (за 9 місяців 2012 р. 1 976,3 млн грн) (рис. 15), з них:

- перестраховикам-нерезидентам – **1 346,2 млн грн** (за 9 місяців 2012 р. – 1 094,0 млн грн);
- перестраховикам-резидентам – **5 144,0 млн грн** (за 9 місяців 2012 р. – 882,3 млн грн).

Загальна сума часток страхових виплат, компенсованих перестраховиками, становила **567,1 млн грн** (за 9 місяців 2012 р. – 446,1 млн грн), у тому числі компенсовано:

- перестраховиками-нерезидентами – **500,0 млн грн** (за 9 місяців 2012 р. – 300,6 млн грн);
- перестраховиками-резидентами – **67,1 млн грн** (за 9 місяців 2012 р. – 145,5 млн грн).

Рис. 15. Структура вихідного перестраховування за видами страхування станом на 30.09.2013 (млн грн)

У структурі вихідного перестраховання станом на 30.09.2013 найбільше сплачено часток страхових премій за такими видами страхування, як: страхування майна – **1 369,0** млн грн (або 22%) (станом на 30.09.2012 – 417,6 млн грн); страхування фінансових ризиків – **1 121,1** млн грн (або 17%) (станом на 30.09.2012 – 224,9 млн грн); страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ – **973,4** млн грн (або 15%) (станом на 30.09.2012 – 246,9 млн грн).

У співвідношенні до валових страхових премій частка вихідного перестраховання станом на 30.09.2013 становила 30,3% (станом на 30.09.2012 – 12,5%) (рис. 16).

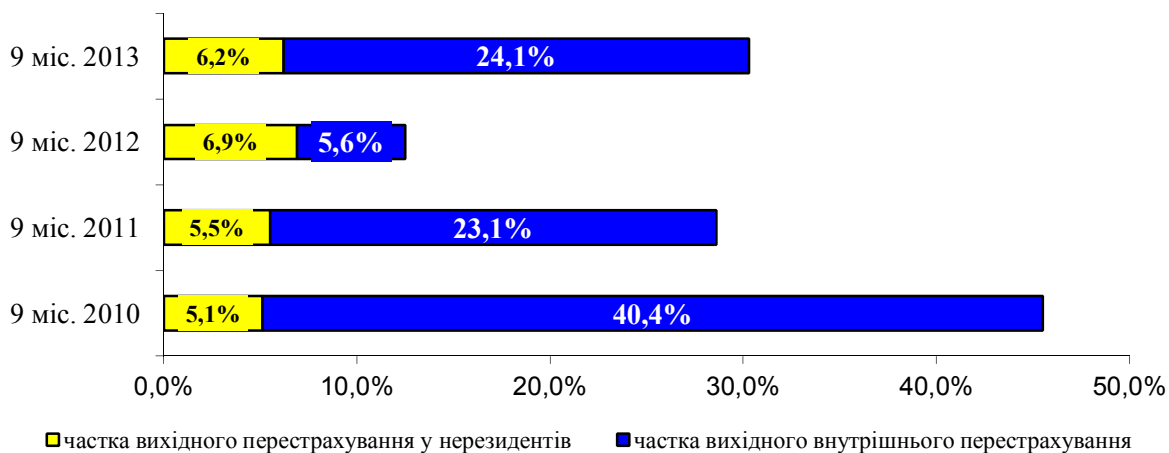

Рис. 16. Частки вихідного перестраховання у співвідношенні до валових страхових премій за 9 місяців 2010 – 2013 рр.

На рис. 17 представлено структуру перестраховання ризиків у нерезидентів за 9 місяців 2013 року. Від загальної суми сплачених часток страхових премій на перестраховання нерезидентам (1 346,2 млн грн) найбільше сплачено до Російської Федерації – 22% (або 228,9 млн грн), Російської Федерації – 40% (або 552,1 млн грн), Німеччини – 17% (або 226,4 млн грн) та Швейцарії – 10% (або 138,0 млн грн).

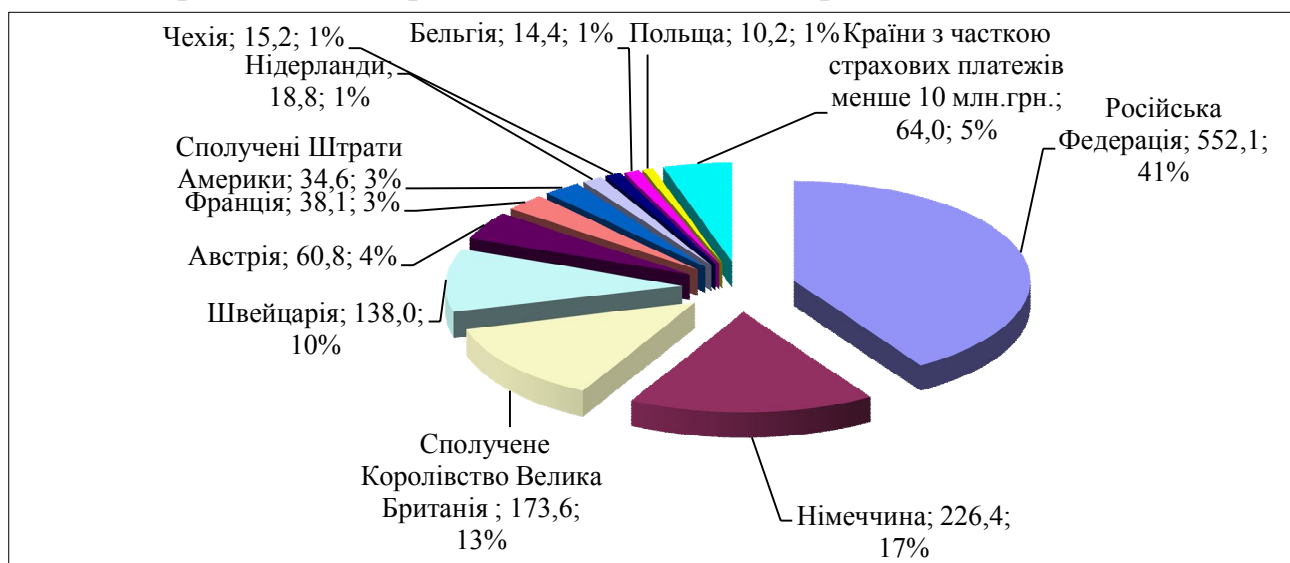

Рис. 17. Частка страхових платежів, яка належить перестраховику-нерезиденту, станом на 30.09.2013 (млн грн)

Активи страховиків та сформовані страхові резерви

Динаміка активів та обсягів страхових резервів страховиків за 2010 – 2012 рр., 9 місяців 2013 р. зображена на рис. 18.

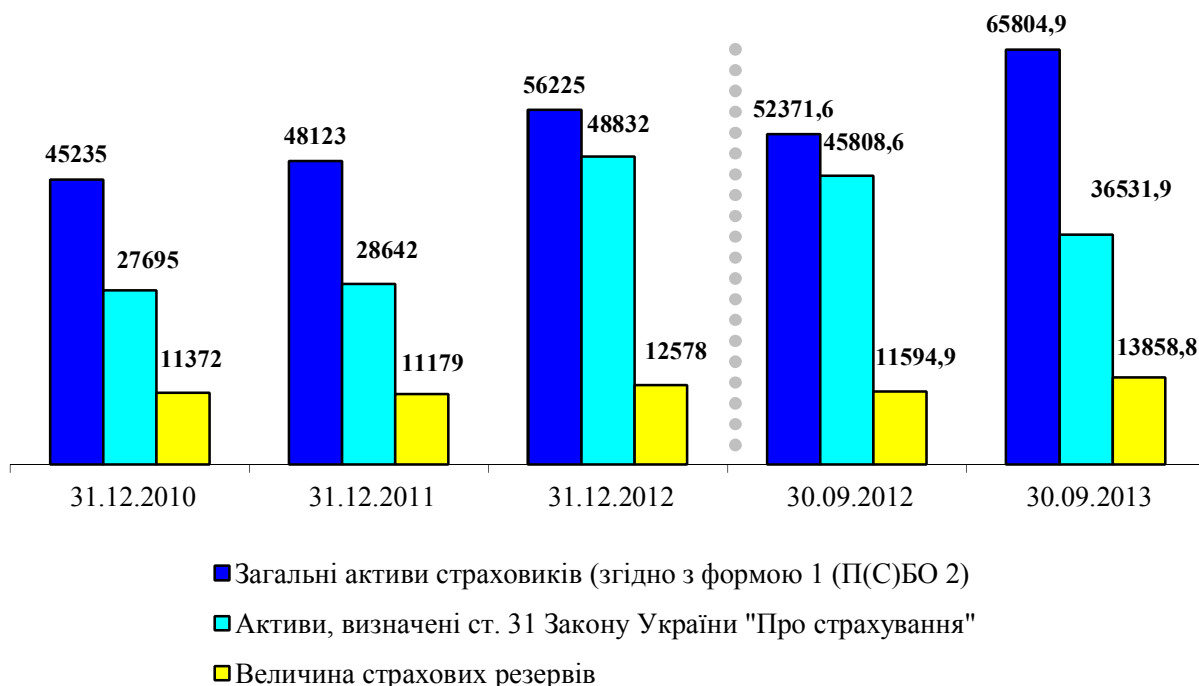

Рис. 18. Динаміка активів та обсягів страхових резервів страховиків у 2010–2012 рр. та за 9 місяців 2013 р. (млн грн)

Станом на 30.09.2013 обсяг загальних активів страховиків становив 65 804,9 млн грн, що на 25,7% більше в порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2012. Величина активів, визначених ст. 31 Закону України «Про страхування», зменшилася на 20,3% (до 36 531,9 млн грн) відповідно.

Розміщення страхових резервів здійснюється згідно зі статтею 31 Закону України «Про страхування», де визначено перелік активів за відповідними категоріями.

Станом на 30.09.2013 обсяг активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів¹, становив **36 531,9 млн грн** (на 9 276,7 млн грн менше, ніж на відповідну дату 2012 року), які в розмірі **13 858,8 млн грн** використано з метою представлення коштів страхових резервів.

Структура активів страхових компаній, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів (таблиця 12) станом на 30.09.2013 у порівнянні з інформацією станом на 30.09.2012 мала такі зміни:

- на 11 258,6 млн грн (або на 40,0%) зменшився обсяг активів, дозволених для представлення акціями, і становив 17 126,5 млн грн (або 47,0% від загального обсягу активів);

¹ - відповідно до статті 31 Закону України «Про страхування».

- на 523,4 млн грн (або на 6,1%) зменшився обсяг активів, дозволених для представлення банківськими вкладками (депозитами), і становив 9 145,5 млн грн (або 25,1% від загального обсягу активів);
- на 135,2 млн грн (або на 5,9%) збільшився обсяг активів, дозволених для представлення цінними паперами, що емітуються державою, і становив 2 418,0 млн грн (або 6,6% від загального обсягу активів);
- на 1 469,2 млн грн (або на 108,6%) збільшився обсяг активів, дозволених для представлення правами вимог до перестраховиків, і становив 2 821,5 млн грн (або 7,7% від загального обсягу активів).

У структурі активів, якими представлені **технічні резерви та резерви зі страхування життя** (таблиця 13), станом на 30.09.2013 у порівнянні з інформацією станом на 30.09.2012 відбулися такі зміни:

- на 260,2 млн грн (або на 4,7%) збільшився обсяг коштів у банківських вкладках (депозитах) і становив 5 786,0 млн грн (або 40,7% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя);
- на 1 053,0 млн грн (або на 103,2%) збільшився обсяг коштів, представлених як права вимоги до перестраховиків, і становив 2 073,4 млн грн (або 14,6% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя);
- на 72,0 млн грн (або на 4,8%) зменшився обсяг грошових коштів на поточних рахунках і становив 1 432,2 млн грн (або 10,1% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя);
- на 233,2 млн грн (або на 19,0%) збільшився обсяг коштів, вкладених у акції, і становив 1 458,2 млн грн (або 10,3% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя).

У структурі активів, якими представлені **технічні резерви** (таблиця 14), станом на 30.09.2013 у порівнянні з інформацією станом на 30.09.2012 відбулися такі зміни:

- на 19,6 млн грн (або на 0,4%) зменшився обсяг коштів у банківських вкладках (депозитах) і становив 4 372,2 млн грн (або 41,5% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви);
- на 105,4 млн грн (або на 7,8%) зменшився обсяг грошових коштів на поточних рахунках і становив 1 248,9 млн грн (або 11,9% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви);
- на 1 061,3 млн грн (або на 116,0%) збільшився обсяг коштів, представлених як права вимоги до перестраховиків, і становив 1 976,4 млн грн (або 18,8% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви);
- на 229,5 млн грн (або на 21,0%) збільшився обсяг коштів, представлених акціями, і становив 1 321,1 млн грн (або 12,6% від загального обсягу активів, якими представлені технічні резерви).

У структурі активів, якими представлені **резерви зі страхування життя** (таблиця 15), станом на 30.09.2013 у порівнянні з інформацією станом на 30.09.2012 відбулися такі зміни:

- на 279,8 млн грн (або на 24,7%) збільшився обсяг коштів у банківських вкладах (депозитах) і становив 1 413,8 млн грн (або 38,2% від загального обсягу активів, якими представлені резерви зі страхування життя);
- на 320,0 млн грн (або на 26,0%) збільшився обсяг коштів, вкладених у цінні папери, що емітуються державою, і становив 1 549,6 млн грн (або 41,8% від загального обсягу активів, якими представлені резерви зі страхування життя);
- на 3,6 млн грн (або на 2,7%) збільшився обсяг коштів вкладених в акції і становив 137,0 млн грн (або 3,7% від загального обсягу активів, якими представлені резерви зі страхування життя).

На рис. 19 відображена структура активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів (ст. 31 Закону України «Про страхування»).

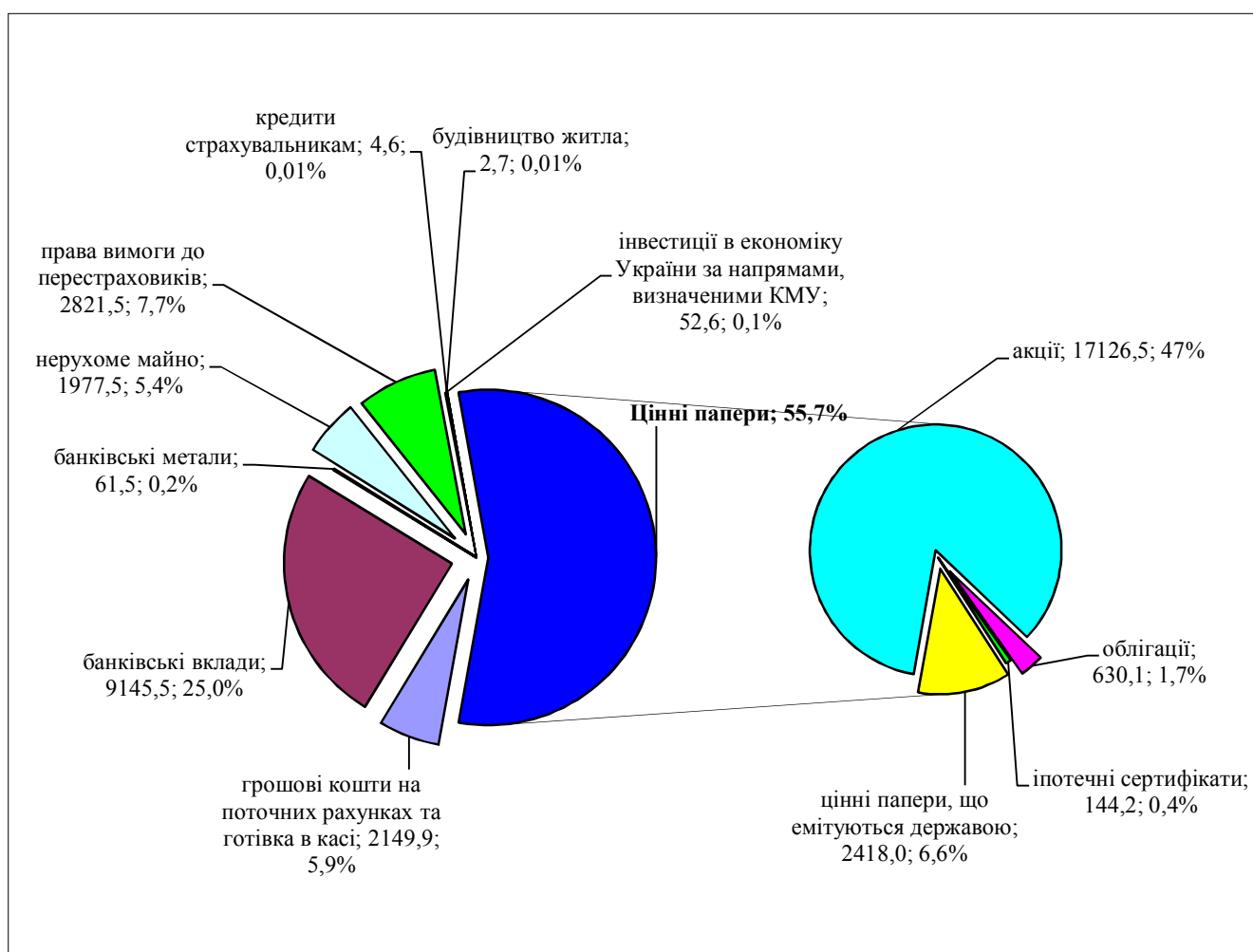

Рис. 19. Структура активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів (ст. 31 Закону України «Про страхування»), станом на 30.09.2013 (млн грн)

На рис. 20 зображена структура активів, якими представлено кошти страхових резервів станом на 30.09.2013.

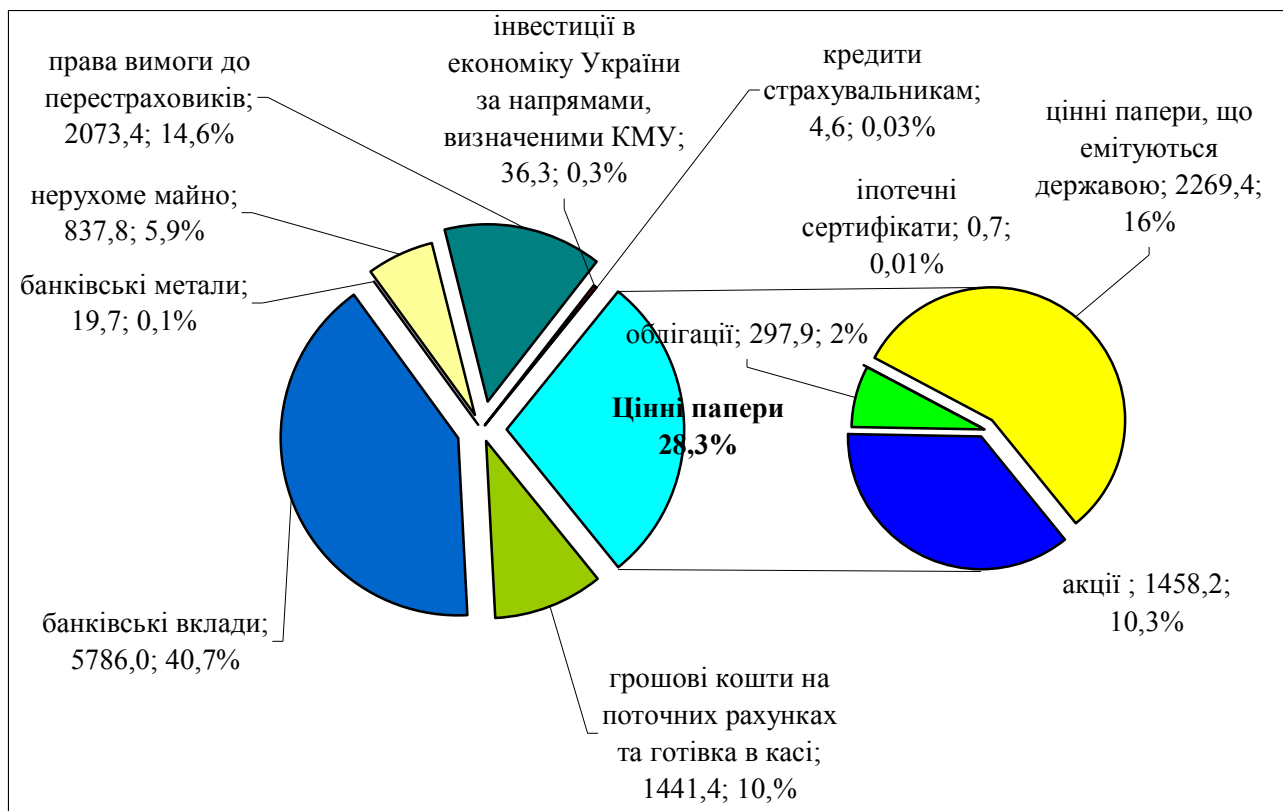

Рис. 20. Структура активів, якими представлено кошти страхових резервів, станом на 30.09.2013 (млн грн)

Активи страхових компаній

	Активи страховиків			
	млн грн		Структура активів	
	30.09.2012	30.09.2013	30.09.2012	30.09.2013
Загальні активи по балансу	52 371,6	65 804,9	X	X
<i>Категорія активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Активи, визначені ст.31 Закону України «Про страхування», у тому числі:	45 808,6	36 531,9	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	1 819,5	2 138,8	4,0%	5,9%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	198,3	181,3	0,4%	0,5%
2) банківські вклади (депозити)	8 622,1	9 145,5	18,8%	25,0%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	1 823,6	1 456,3	4,0%	4,0%
3) банківські метали	40,2	61,5	0,1%	0,2%
4) нерухоме майно	2 048,7	1 977,5	4,5%	5,4%
5) акції	28 385,1	17 126,5	62,0%	46,9%
6) облігації	1 070,7	630,1	2,3%	1,7%
7) іпотечні сертифікати	132,6	144,2	0,3%	0,4%
8) цінні папери, що емітуються державою	2 282,8	2 418,0	5,0%	6,6%
9) права вимоги до перестраховиків	1 352,3	2 821,5	3,0%	7,7%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	868,9	1 466,7	1,9%	4,0%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України *	77,1	52,6	0,2%	0,1%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	72,2	49,4	0,2%	0,1%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	2,2	0,5	0,00%	0,0%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	2,7	2,7	0,01%	0,01%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	4,6	4,6	0,01%	0,01%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	0,1	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	10,8	11,1	0,02%	0,03%

* - Постанова Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 № 1211 «Про затвердження напрямів інвестування галузей економіки за рахунок коштів страхових резервів».

Розміщення коштів технічних резервів та резервів зі страхування життя

	Страхові резерви			
	млн грн		Структура активів	
	30.09.2012	30.09.2013	30.09.2012	30.09.2013
Сформовані страхові резерви	11 595,0	13 858,8	X	X
<i>Категорії активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя, у тому числі:	12 539,8	14 225,2	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	1 504,2	1 432,2	12,0%	10,1%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	189,1	96,7	1,5%	0,7%
2) банківські вклади (депозити)	5 525,8	5 786,0	44,1%	40,7%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	1 191,9	1 044,7	9,5%	7,3%
3) банківські метали	22,3	19,7	0,2%	0,1%
4) нерухоме майно	787,7	837,8	6,3%	5,9%
5) акції	1 225,0	1 458,2	9,8%	10,3%
6) облигації	356,6	297,9	2,8%	2,1%
7) іпотечні сертифікати	0,1	0,7	0,0%	0,001%
8) цінні папери, що емітуються державою	2 073,7	2 269,4	16,5%	16,0%
9) права вимоги до перестраховиків	1 020,4	2 073,4	8,1%	14,6%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	683,2	1 153,5	5,4%	8,1%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	11,3	36,3	0,1%	0,3%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	8,4	34,0	0,07%	0,2%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	0,8	0,3	0,01%	0,0%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	2,0	2,0	0,02%	0,0%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	4,6	4,6	0,04%	0,03%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	0,0	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	8,2	9,2	0,07%	0,1%

Розміщення коштів технічних резервів страхових компаній

	<i>Технічні резерви</i>			
	<i>млн грн</i>		<i>Структура активів</i>	
	30.09.2012	30.09.2013	30.09.2012	30.09.2013
Сформовані страхові резерви	11 595,0	13 858,8	100%	100%
- у тому числі технічні резерви	8 573,3	10 189,5	73,9%	73,5%
<i>Категорії активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені технічні резерви, у тому числі:	9 500,1	10 526,5	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	1 354,3	1 248,9	14,3%	11,9%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	124,6	53,1	1,3%	0,5%
2) банківські вклади (депозити)	4 391,8	4 372,2	46,2%	41,5%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	700,3	496,5	7,4%	4,7%
3) банківські метали	2,7	2,5	0,0%	0,0%
4) нерухоме майно	642,0	698,3	6,8%	6,6%
5) акції	1 091,6	1 321,1	11,5%	12,6%
6) облігації	248,8	150,8	2,6%	1,4%
7) іпотечні сертифікати	0,1	0,7	0,0%	0,0%
8) цінні папери, що емітуються державою	844,2	719,8	8,9%	6,8%
9) права вимоги до перестраховиків	915,1	1 976,4	9,6%	18,8%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	578,0	1 057,8	6,1%	10,0%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	1,5	26,7	0,02%	0,3%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	0,9	26,7	0,01%	0,3%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	0,6	0,0	0,01%	0,0%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	0,0	0,0	0,0%	0,0%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,0	0,0	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	8,1	9,1	0,1%	0,1%

Розміщення коштів резервів зі страхування життя

	Резерви зі страхування життя			
	млн грн		Структура активів	
	30.09.2012	30.09.2013	30.09.2012	30.09.2013
Сформовані страхові резерви	11 595,0	13 858,8	100%	100%
- у тому числі резерви зі страхування життя	3 021,7	3 669,3	26,1%	26,5%
<i>Категорії активів, визначені статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені резерви зі страхування життя, у тому числі:	3 039,7	3 698,8	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	149,9	183,3	4,9%	5,0%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	64,4	43,6	2,1%	1,2%
2) банківські вклади (депозити)	1 134,0	1 413,8	37,3%	38,2%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	491,6	548,2	16,2%	14,8%
3) банківські метали	19,6	17,2	0,6%	0,4%
4) нерухоме майно	145,7	139,5	4,8%	3,8%
5) акції	133,4	137,0	4,4%	3,7%
6) облігації	107,8	147,2	3,5%	4,0%
7) іпотечні сертифікати	0,1	0,0	0,0%	0,0%
8) цінні папери, що емітуються державою	1 229,5	1 549,6	40,4%	41,8%
9) права вимоги до перестраховиків	105,4	97,0	3,5%	2,6%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	105,2	95,8	3,5%	2,6%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	9,8	9,6	0,3%	0,3%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	7,6	7,3	0,2%	0,2%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	0,2	0,3	0,0%	0,0%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	2,0	2,0	0,1%	0,1%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	4,6	4,6	0,2%	0,1%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	0,0	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	0,0	0,1	0,0%	0,0%